

Remissvar

Datum	2023-06-27
Diarienummer	STOK 2023/233
Sida	1(5)
Handläggare	Patricia Helanow
Godkänd av	VD

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till:
fi.ofa.dis.remiss@regeringskansliet.se

Yttrande över Promemorian En telesamverkansgrupp för fredstida kriser och höjd beredskap, Dnr: Fi2023/01681

Remissen

AB Stokab ("Stokab") har erhållit *Promemorian En telesamverkansgrupp för fredstida kriser och höjd beredskap* ("Promemorian") på remiss från Finansdepartementet, för yttrande senast den 1 september 2023.

I Promemorian föreslås att det inom beredskapssektorn för elektroniska kommunikationer ska finnas en reglerad nationell telesamverkansgrupp med uppgift att delta i den fredstida planeringen för totalförsvarets behov av elektroniska kommunikationer vid höjd beredskap och i planeringen och samordningen av åtgärder inför och vid fredstida krissituationer. Telesamverkansgruppen ska även stödja arbetet för att återställa infrastrukturen för elektroniska kommunikationer i anslutning till fredstida krissituationer eller höjd beredskap. Vidare föreslås att Post- och telestyrelsen ("PTS") ska få besluta om att vissa aktörer ska vara skyldiga att delta i åtgärder inför och vid fredstida krissituationer och höjd beredskap inom ramen för telesamverkansgruppen.

Inledning

Stockholms stad har, genom Stokab, byggt ett operatörsneutralt fibernät som når drygt 90 procent av hushållen, det vill säga i stort sett samtliga flerfamiljshus, och i princip 100 procent av företagen i Stockholm. Stokab tillhandahåller endast svartfiber som upplåts på likvärdiga villkor till marknadens aktörer (enbart B2B). Stokab är således ett renodlat grossistföretag. Stokab har för närvarande cirka 900 kunder (företag och organisationer), varav över 100 operatörer och tjänsteleverantörer, i sitt nät.

Stockholms stad och Stokab har alltid betraktat fibernätet som en grundläggande samhällsviktig infrastruktur, likt vägar. Elektroniska kommunikationsnät och -tjänster utgör en grundläggande funktion för att dagens samhälle ska fungera. I princip samtliga sektorer i samhället är beroende av säker och pålitlig elektronisk kommunikation, då allt

fler tjänster och samhällsfunktioner förlitar sig på datatrafik via fungerande nät och tjänster för allt från sjukvård till försörjning av livsmedel och dricksvatten. Samhället är därför beroende av tillförlitliga elektroniska kommunikationstjänster som fungerar även om samhället drabbas av stora påfrestningar, vilket exemplifierades under pandemin. Elektroniska kommunikationer är dessutom av stor vikt för Sveriges totalförsvarsförmåga.

Stokab har alltsedan det frivilla samarbetsforumet Nationella telesamverkansgruppen ("NTSG") bildades år 2005, som enda stadsnät deltagit i gruppens arbete att stödja återställandet av den nationella infrastrukturen för elektroniska kommunikationer vid allvarliga störningar i samhället. Stokab deltar därutöver, i egenskap av stadsnät, även i stadsnätens infrastruktursamverkansgrupp ("SISG"), vilken utgör ett forum för samverkan och utbildning för stadsnäten inom säkerhetsområdet. Bolagets erfarenhet är att samverkan inom sektorn för elektronisk kommunikation är både nödvändig och välfungerande.

Nedan följer Stokabs övergripande synpunkter på förslagen i Promemorian och på utvalda avsnitt.

Stokabs synpunkter

Stokab välkomnar som helhet initiativet att genom de förslag som presenteras i Promemorian stärka beredskapen inom sektorn för elektroniska kommunikationer.

Stokab instämmer med vad som framförs i Promemorian när det gäller vikten av att skapa stabila förutsättningar inom beredskapssektorn för elektroniska kommunikationer att planera och samordna uppgifter inför eller vid fredstida krissituationer och höjd beredskap. Stokab anser att detta är särskilt angeläget då fibernäten i Sverige har byggts ut av många olika aktörer, såväl privat som offentligt ägda, och då det idag finns cirka 180 olika nätägare i Sverige. Denna mångfald av aktörer ökar komplexiteten i beredskapsarbetet. Vidare föranleder den stort behov av samordning och resursdelning för att åstadkomma en totalt sett god redundans i näten, för att minimera konsekvenserna av störningar och avbrott samt för att effektivisera återställningsarbetet.

Vissa aktörer får åläggas en skyldighet att delta i kris- och beredskapsarbetet inom sektorn för elektroniska kommunikationer (avsnitt 4.2)

Stokab ser positivt på förslaget att vissa aktörer får åläggas att på visst sätt delta i totalförsvarsplaneringen och i planeringen och samordningen av åtgärder inför eller vid fredstida krissituationer inom sektorn för elektroniska kommunikationer. Detta kommer enligt Stokabs uppfattning att bidra till ett effektivare och mer ändamålsenligt arbete inom sektorn för elektroniska kommunikationer i detta avseende.

Stokab välkomnar särskilt att sådana skyldigheter att delta i kris- och beredskapsarbetet inom sektorn för elektroniska kommunikationer föreslås kunna åläggas även andra aktörer än tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster. Stokab delar Promemorians bedömning att vissa andra aktörer

som har kunskaper eller resurser av betydelse för att upprätthålla funktionen av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster behöver delta i arbetet. Detta eftersom vissa typer av tjänster ofta upphandlas av telekomoperatörerna och de i regel saknar förmåga och kompetens att utföra tjänsterna själva inom bolagen. Vidare är det vanligt att flera telekomoperatörer använder samma underleverantörer. Stokab anser därför att det för att stärka beredskapen inom sektorn för elektroniska kommunikationer och kunna upprätthålla, såväl som eventuellt återställa, kommunikationsnätens funktion vid en kris är viktigt att sådana aktörer kan delta i NTSG:s arbete. Det är dock viktigt att PTS, när myndigheten överväger att ålägga andra aktörer skyldigheter att delta i kris- och beredskapsarbetet inom sektorn för elektroniska kommunikationer, beaktar att det rör sig om privata aktörer inom andra sektorer och att dessa inte har tillhandahållande av elektroniska kommunikationsnät- eller tjänster som huvudfokus. Eventuella skyldigheter som åläggs behöver således vara väl avvägda.

Den nationella telesamverkansgruppen regleras (avsnitt 4.3)

Stokab instämmer med Promemorians förslag att i lag reglera NTSG, vilka aktörer som ska ingå i gruppen och gruppens uppgifter. För att NTSG ska kunna fullgöra dessa uppgifter är det nödvändigt att säkerställa att personal med rätt kompetens från relevanta aktörer deltar i gruppens arbete. Stokab anser att ett ändamålsenligt sätt att säkerställa detta är att, i enlighet med vad som föreslås i Promemorian, ge PTS möjlighet att ålägga andra aktörer än de utpekade myndigheterna att ingå i NTSG.

I tillägg till ovan önskar Stokab framföra följande. Den befintliga frivilliga samverkan inom NTSG fungerar enligt bolagets uppfattning väl och det finns en hög grad av tillit och förståelse för deltagarnas roller och ansvar i gruppen. Det är viktigt att detta goda samverkansklimat upprätthålls även om deltagande i gruppen blir obligatoriskt. I detta avseende anser Stokab att det är viktigt att säkerställa såväl en fortsatt god och ändamålsenlig nivå för samverkan som erforderlig och relevant kompetens hos deltagarna i NTSG.

Ersättning för vissa aktörers deltagande i den nationella telesamverkansgruppen (avsnitt 4.4)

Att delta i NTSG tar resurser i anspråk hos aktörerna, främst i form av nedlagd arbetstid. Stokabs bedömning är att bolaget kan komma att behöva avsätta mer resurser än i dag till arbetet i NTSG, bland annat för att säkerställa redundans när det gäller deltagare i gruppen från bolaget. Stokab anser att det är positivt att PTS i Promemorian föreslås få möjlighet att lämna ersättning till aktörer som deltar i NTSG för vissa kostnader hänförliga till gruppens arbete. Det är viktigt att det utgår rimlig ersättning för de aktörer som deltar i arbetet för att säkerställa att nödvändig kompetens och resurser avsätts så att arbetet bedrivs ändamålsenligt och utifrån erforderliga säkerhetskrav. Detta är enligt Stokabs uppfattning särskilt viktigt i de fall då PTS överväger att ålägga andra aktörer än de som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät- eller tjänster skyldigheter att delta i kris- och beredskapsarbetet inom sektorn för elektroniska kommunikationer.

Stokab instämmer samtidigt med vad som anges i Promemorian avseende att arbetet i NTSG skapar ett mervärde när det gäller den egna verksamheten för att säkerställa relevant beredskap för olika krissituationer och därmed en bättre förmåga att snabbt och effektivt komma till rätta med allvarliga störningssituationer.

Tystnadsplikt i den nationella telesamverkansgruppen (avsnitt 4.5)

När det gäller Promemorians förslag till reglering av tystnadsplikt för enskilda som deltar i NTSG, anser Stokab att en sådan reglering är såväl motiverad som nödvändig för att säkerställa förutsättningarna för en fungerande samverkan inom NTSG. Privata aktörer som idag deltar i NTSG omfattas inte av någon lagstadgad tystnadsplikt, medan Stokab, i egenskap av kommunalt bolag, jämföras med myndighet vid tillämpning av offentlighets- och sekretesslagen. Stokab omfattas därför redan av en lagstadgad tystnadsplikt för den typ av uppgifter som Promemorians förslag till reglering omfattar. För att NTSG ska kunna fungera effektivt och uppfylla de uppgifter som föreslås åläggas gruppen, är det av stor vikt att samtliga deltagare i gruppen kan ha en öppen dialog och dela relevant information utan att behöva känna oro för att informationen kan komma att spridas vidare eller utnyttjas i konkurrenssyfte. De uppgifter som delas inom ramen för NTSG:s arbete behöver därför skyddas på motsvarande sätt hos privata och offentliga aktörer. Stokab anser i detta avseende att Promemorians förslag till reglering av tystnadsplikt är ändamålsenligt formulerat och välavvägt. Stokab instämmer således med förslaget.